II. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

ŚRODKI NA PODJECIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (art. 46 ust.1 pkt 2 ustawy)
Bezrobotny może otrzymać z Funduszu Pracy jednorazowo środki na podjecie działalności gospodarczej w wysokości określonej w umowie, nie wyższej niż 6-krotnosc przeciętnego wynagrodzenia. Jeżeli podejmuje działalność gospodarcza w ramach spółdzielni socjalnej wysokość dotacji nie może przekroczyć 4-krotnosci przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela lub 3-krotnosci przeciętnego wynagrodzenia w przypadku przystąpienia do istniejącej spółdzielni socjalnej. Warunkiem otrzymania środków jest złożenie odpowiedniego wniosku i podpisanie umowy, w której określa sie warunki ich wykorzystania oraz zabezpieczenie zwrotu środków (na wypadek, gdyby nie zostały dotrzymane warunki umowy).
Bezrobotny zobowiązany jest do wydatkowania środków zgodnie z celem na jaki je przyznano, rozliczenia przyznanej dotacji, prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum 12 m-cy bez jej zawieszania oraz do niepodejmowania zatrudnienia w okresie 12 m-cy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej.

STAŻ (art. 53 ustawy)
Celem stażu jest umożliwienie osobie bezrobotnej nabycia praktycznych umiejętności do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawca. Sta odbywany jest na podstawie umowy zawieranej pomiędzy PUP i organizatorem/ pracodawca, według uzgodnionego programu i nie może przekroczyć **6 miesięcy.** Bezrobotni, którzy nie ukończyli 30 roku życia mogą zostać skierowani do odbycia stażu na okres do **12 miesięcy.** Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% zasiłku wyplacane przez PUP.
Na wniosek bezrobotnego odbywającego staż pracodawca jest zobowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania stażu.

PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH (art. 53a - 53m ustawy)
Przygotowanie zawodowe dorosłych (PZD) realizowane jest w formie **praktycznej nauki zawodu dorosłych lub przyuczenia do pracy dorosłych, bez** nawiązania stosunku pracy z pracodawca, według programu ukierunkowanego na nabywanie umiejętności praktycznych oraz zdobywanie wiedzy teoretycznej, niezbędnych do wykonywania zadań zawodowych zakończonego egzaminem. Nabywanie umiejętności praktycznych obejmuje co najmniej 80% czasu odbywania przygotowania zawodowego dorosłych i realizowane jest u pracodawcy. Pozostałe 20% czasu to nauka teorii, która prowadzona jest u pracodawcy lub w instytucji szkoleniowej.

PRAKTYCZNA NAUKA ZAWODU DOROSŁYCH trwa **od 6 do 12 miesięcy** i kończy sie egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie.
PRZYUCZENIE DO PRACY DOROSŁYCH trwa **od 3 do 6 miesięcy** i kończy sie egzaminem sprawdzającym nabyte umiejętności.
Przyuczenie do pracy dorosłych może kończyć sie egzaminami potwierdzającymi kwalifikacje w zawodzie, przeprowadzanymi przez okręgową komisje egzaminacyjna, jeżeli program przyuczenia do pracy uwzględnia wymagania określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.
W okresie odbywania PZD przysługuje stypendium wyplacane przez PUP w wysokości 120% zasiłku. Pracodawca, u którego bezrobotny odbywa PZD jest zobowiązany do udzielenia dni wolnych w wymiarze 2 dni za każde 30 dni kalendarzowych odbywania PZD.

ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU (art. 45 ust. 1, 3, 4, 5 ustawy)
Na wniosek osoby uprawnionej, przysługiwać może, zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych i odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego, jeżeli osoba spełnia łącznie następujące warunki:
1. na podstawie skierowania z PUP podjęła zatrudnienie lub inna prace zarobkowa, przygotowanie zawodowe dorosłych, staż lub została skierowana na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego i dojeżdża do tych miejsc,
2. uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za prace.

Ponadto PUP po wydaniu skierowania dla bezrobotnego może dokonać zwrotu kosztów przejazdu na badania lekarskie lub psychologiczne, do pracodawcy (jeżeli siedziba pracodawcy znajduje sie poza miejscem zamieszkania bezrobotnego), do miejsca wykonywania prac społecznie użytecznych.

ZWROT KOSZTÓW ZAKWATEROWANIA (art. 45 ust 2 ustawy)
Jeżeli osoba:
1. na podstawie skierowania PUP podjęła zatrudnienie lub inna prace zarobkowa, sta , przygotowanie zawodowe dorosłych poza miejscem zamieszkania w miejscowości, do której czas dojazdu i powrotu do miejsca stałego zamieszkania wynosi łącznie ponad 3 godziny dziennie,
2. mieszka w hotelu lub wynajętym mieszkaniu w miejscowości lub w pobliżu miejscowości, w której jest zatrudniona, wykonuje inna prace zarobkowa, odbywa sie staż lub przygotowanie zawodowe dorosłych,
3. uzyskuje wynagrodzenie lub inny przychód w wysokości nieprzekraczającej 200% minimalnego wynagrodzenia za prace

- może złożyć wniosek o zwrot kosztów zakwaterowania.

ZWROT KOSZTÓW OPIEKI (art. 61 ustawy)
Osoba bezrobotna, posiadająca co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, która podjęła zatrudnienie lub inna prace zarobkowa lub została skierowana przez PUP na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie i nie osiągnęła z tego tytułu miesięcznie przychodu przekraczającego wysokość minimalnego wynagrodzenia za prace - **może złożyć wniosek o zwrot kosztów opieki.** Zwrot kosztów opieki przysługuje do wysokości nie wyższej niż połowa zasiłku na każde dziecko, na opiekę którego poniesiono koszty. **Na powyższych zasadach może nastąpić również refundacja kosztów opieki nad osoba zależna.**

PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE (art. 73a ustawy)
Osoba **bezrobotna bez prawa do zasiłku korzystająca ze świadczeń z pomocy społecznej** lub w wyniku skierowania przez PUP **uczestnicząca w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, lokalnym programie pomocy społecznej lub indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego - może zostać skierowana do wykonywania prac społecznie użytecznych** na terenie gminy, w której zamieszkuje lub przebywa. Prace społecznie użyteczne organizowane są na wniosek gminy, według planu zatwierdzonego na dany rok kalendarzowy. Prace świadczy sie w wymiarze do 10 godzin w tygodniu. Osobie wykonującej prace społecznie użyteczne przysługuje świadczenie w wysokości nie niższej 8,00 zł za godzinę (wysokość świadczenia wg stanu na 01.03.2014 r.) wypłacane przez gminę. Świadczenie podlega waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. Starosta (PUP) refunduje gminie z Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia. Świadczenie może być w całości finansowane z budżetu gminy.

III. FORMY WSPARCIA DLA PRACODAWCÓW ZATRUDNIAJĄCYCH BEZROBOTNYCH

Na podstawie złożonego przez pracodawcę wniosku **i zawartej umowy**, w wyniku której skierowano do zatrudnienia osobę bezrobotna pracodawcy przysługuje pomoc finansowa. **Instrumenty rynku pracy wspierające zatrudnienie bezrobotnych:**
REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY (art. 46 ustawy) przysługuje pracodawcy będącemu podmiotem prowadzącym działalność gospodarcza przez okres co najmniej 6 miesięcy, zamierzającym zatrudnić osobę bezrobotna w pełnym wymiarze czasu pracy i wyposażyć lub doposażyć dla niej miejsce pracy. Refundacja wynosi **nie więcej niż** 6-krotnosc przeciętnego wynagrodzenia na 1 stanowisko pracy. Refundacja przysługuje również producentom rolnym oraz niepublicznym szkołom i przedszkolom. Pracodawca ma obowiązek zatrudniania na refundowanym stanowisku skierowanego bezrobotnego przez okres 24 m-cy.

REFUNDACJA SKŁADKI ZUS (art. 47 ustawy) przysługuje pracodawcy, który zatrudniał skierowanego bezrobotnego w pełnym wymiarze czasu pracy, przez okres co najmniej 12 miesięcy, a po upływie 12 miesięcy zatrudnienia bezrobotny jest nadal zatrudniony. Kwota zrefundowanych składek wynosi - **do 300% wysokości minimalnego wynagrodzenia** obowiązującego w dniu spełnienia warunków.

PRACE INTERWENCYJNE (art. 2 ust. 1pkt 26, art. 51,56, 59) to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które następuje w wyniku umowy zawartej pomiędzy starosta a pracodawca i ma na celu wsparcie bezrobotnych. Pracodawca otrzymuje refundacje części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne zatrudnionego pracownika. Pracodawca zatrudniający skierowanego bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych jest obowiązany stosownie do zawartej umowy utrzymać w zatrudnieniu bezrobotnego po zakończeniu refundacji przez okres określony w umowie uzależniony od czasu trwania prac interwencyjnych oraz rodzaju refundacji.

ROBOTY PUBLICZNE (art. 57 ustawy) to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty (z wyjątkiem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące sie problematyka; ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Pracodawcy przysługuje refundacja w wysokości do 50% przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne od tej kwoty. **Bezrobotni będący dłużnikami alimentacyjnymi** mogą zostać skierowani na zasadach robót publicznych do prac niezwiązanych z wyuczonym zawodem, w wymiarze nie przekraczającym połowy wymiaru czasu pracy w instytucjach użyteczności publicznej oraz organizacjach zajmujących sie problematyka kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej lub pomocy społecznej. Pracodawcy przysługuje wówczas refundacja kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości do połowy minimalnego wynagrodzenia za prace.

GRANT NA ZATRUDNIENIE W FORMIE TELEPRACY (art.60a) - starosta może przyznać pracodawcy środki Funduszu Pracy zwane „grantem" na utworzenie stanowiska pracy w formie telepracy w rozumieniu art.67 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy- dla skierowanego **bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do lat 6, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osoba zależna, który w okresie 3 lat przed rejestracja w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowania dziecka lub sprawowania opieki nad osoba zależna.**
Grant przysługuje w kwocie określonej w umowie nie wyższej niż 6- krotność minimalnego wynagrodzenia za prace obowiązującego w dniu zawarcia umowy za każdego bezrobotnego. Pracodawca jest obowiązany do utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres 12 m-cy w pełnym wymiarze czasu pracy lub przez okres 18 m-cy w połowie wymiaru czasu pracy.

ŚWIADCZENIE AKTYWIZACYJNE (art.60b) - starosta może przyznać pracodawcy świadczenie aktywizacyjne za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy **rodzica powracającego na rynek pracy, posiadającego co najmniej jedno dziecko w wieku do lat 6, lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osoba zależ na, który w okresie 3 lat przed rejestracja w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowania dziecka lub sprawowania opieki nad osoba zależna.** Świadczenie przysługuje przez okres 12 m-cy w wysokości połowy minimalnego wynagrodzenia za prace miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego lub przez okres 18 m-cy w wysokości jednej trzeciej minimalnego wynagrodzenia za prace miesięcznie za każdego skierowanego bezrobotnego. Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie przysługiwania świadczenia aktywizacyjnego przez okres odpowiednio 6m-cy albo 9 m-cy.

REFUNDACJA KOSZTÓW PONIESIONYCH NA SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE NALEŻNE OD PRACODAWCY (art.60c)- starosta może refundować pracodawcy koszty poniesione na składki na ubezpieczenia społeczne należne od pracodawcy za **skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, którzy podejmą zatrudnienie po raz pierwszy w życiu.** Refundacja przysługuje przez okres do 12 m-cy w kwocie określonej w umowie nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za prace miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego.
Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 m-cy po zakończeniu okresu refundacji.

DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKONCZYŁ 50 ROK ŻYCIA (art.60d) - starosta może przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia przez okres 12 m-cy, w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub przez okres 24 m-cy w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Refundacja części kosztów poniesionych przez pracodawcę w przypadku zatrudnienia przez niego skierowanych bezrobotnych (art. 150f) - starosta może zawrzeć umowę, na podstawie której refunduje pracodawcy lub przedsiębiorcy przez okres 12 miesięcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 roku życia, w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych skierowanych bezrobotnych w miesiącu oraz kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

IV. POZOSTAŁE FORMY POMOCY DLA BEZROBOTNYCH

DODATEK AKTYWIZACYJNY (art. 48 ustawy)
Bezrobotnym, posiadającym prawo do zasiłku przysługuje dodatek aktywizacyjny, **od dnia złożenia wniosku, po udokumentowaniu podjęcia pracy oraz wysokości osiąganego wynagrodzenia,** w sytuacji gdy:
a) **w wyniku skierowania przez PUP** podjął zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie i otrzymuje wynagrodzenie niższe od minimalnego wynagrodzenia za prace,
b) **z własnej inicjatywy podjął zatrudnienie lub inna prace zarobkowa.**

W przypadku, o którym mowa w pkt „a", dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości stanowiącej różnicę miedzy minimalnym wynagrodzeniem za prace a otrzymanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku, przez okres, w jakim przysługiwałby zasiłek.
W przypadku, o którym mowa w pkt „b", dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałby zasiłek.

Dodatek aktywizacyjny nie przysługuje w przypadku:
1. skierowania bezrobotnego przez PUP do prac interwencyjnych, robót publicznych lub na stanowisko pracy, którego koszty wyposażenia lub doposażenia zostały zrefundowane,
2. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej u pracodawcy, u którego był zatrudniony lub dla którego wykonywał inna prace zarobkowa bezpośrednio przed zarejestrowaniem jako bezrobotny,
3. podjęcia przez bezrobotnego z własnej inicjatywy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej za granica Rzeczypospolitej Polskiej u pracodawcy zagranicznego,
4. przebywania na urlopie bezpłatnym.

STYPENDIUM - NAUKA (art. 55 ustawy)
Bezrobotnemu bez kwalifikacji zawodowych, w okresie 12 **miesięcy od dnia zarejestrowania** w PUP, który podjął dalsza naukę w szkole ponadgimnazjalnej dla dorosłych, będącej szkoła publiczna lub niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej, albo w szkole wyższej, gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, **na wniosek** może być przyznane stypendium w wysokości 100% kwoty zasiłku, wyplacane przez okres **12 miesięcy od dnia rozpoczęcia nauki.** Stypendium przysługuje pod warunkiem nieprzekroczenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, uprawniającego do świadczeń z pomocy społecznej.

PROGRAM AKTYWIZACJA I INTEGRACJA (rozdział 12a) – to zespół działań w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej realizowany przez urząd pracy we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej lub podmiotami prowadzącymi działalność statutowa na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, zgodnie z przepisami o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Do udziału w programie są kierowani **bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej, dla których jest ustalony profil pomocy III.**

DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE (rozdział 13c) - pakiet działań mających na celu podjecie i utrzymanie przez bezrobotnego odpowiedniej pracy lub działalności gospodarczej realizowany na podstawie umowy pomiędzy marszałkiem województwa, wybranym realizatorem (Agencja Zatrudnienia) a powiatowym urzędem pracy. Działaniami aktywizacyjnymi obejmuje sie długotrwale bezrobotnych, dla których ustalony jest profil pomocy II lub III.

POŻYCZKA NA PODJECIE DZIAŁALNOSCI GOSPODARCZEJ (art. 61e pkt 2) – bezrobotni mogą otrzymać pożyczkę na podjecie działalności gospodarczej w wysokości nie przekraczającej 20-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Pożyczek udzielają wybrani przez Bank Gospodarstwa Krajowego pośrednicy finansowi, którzy również świadczą usługi doradcze i szkoleniowe dla osób, którym udzielono pożyczki.

POŻYCZKA NA UTWORZENIE STANOWISKA PRACY DLA BEZROBOTNEGO, W TYM BEZROBOTNEGO SKIEROWANEGO PRZEZ URZAD PRACY (art. 61e pkt 1) – uprawnione podmioty określone w art. 61e ustawy mogą otrzymać pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego, w tym bezrobotnego skierowanego przez powiatowy urząd pracy w wysokości nie przekraczającej 6- krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Pożyczek udzielają wybrani przez Bank Gospodarstwa Krajowego pośrednicy finansowi. Powiatowy urząd pracy współpracuje z pośrednikami finansowymi w zakresie m.in. monitorowania zatrudnienia na stanowiskach pracy utworzonych w wyniku pożyczki.

V. INSTRUMENTY ADRESOWANE DLA OSÓB BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA

BON SZKOLENIOWY może być przyznany **na wniosek** osoby uprawnionej i realizowany na podstawie indywidualnego planu działania oraz uprawdopodobnienia przez osobę uprawniona podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. W ramach bonu szkoleniowego PUP finansuje do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia koszty jednego lub kilku szkoleń, niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych, przejazdu na szkolenia i zakwaterowania.

BON STAŻOWY stanowi gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez osobę uprawnioną na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia tej osoby po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego może nastąpić na wniosek osoby uprawnionej i jest realizowany na podstawie indywidualnego planu działania. W ramach bonu stażowego PUP finansuje koszty przejazdu, koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych.

BON ZATRUDNIENIOWY stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem osoby uprawnionej, której PUP przyznał ten bon. Przyznanie bonu zatrudnieniowego może nastąpić na wniosek osoby uprawnionej i jest realizowany na podstawie indywidualnego planu działania. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest zobowiązany do zatrudnienia osoby bezrobotnej przez okres 18 miesięcy. PUP na podstawie zawartej z pracodawcą umowy refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy.

BON NA ZASIEDLENIE może być przyznany **na wniosek** osoby uprawnionej podejmującej zatrudnienie, inna prace zarobkowa lub działalność gospodarczą jeżeli:
1. z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za prace brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym,
2. odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie,
3. będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inna prace zarobkowa lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

VI. FORMY POMOCY DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY

Poszukującego pracy, który:
1. jest w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2. jest zatrudniony u pracodawcy, wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji, z wyłączeniem likwidacji w celu prywatyzacji,
3. otrzymuje świadczenie socjalne przysługujące na urlopie górniczym lub górniczy zasiłek socjalny, określone w odrębnych przepisach,
4. uczestniczy w zajęciach w centrum integracji społecznej lub indywidualnym programie integracji, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej,
5. jest żołnierzem rezerwy,
6. pobiera rentę szkoleniową,
7. pobiera świadczenia szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6 ustawy,
8. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników jako domownik lub małżonek rolnika, jeżeli zamierza podjąć zatrudnienie, inna prace zarobkowa lub działalność gospodarcza poza rolnictwem,
9. jest cudzoziemcem posiadającym zezwolenie na pobyt czasowy albo wizę wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Powiatowy Urząd Pracy może skierować do odbycia szkolenia, sfinansować koszty egzaminów i licencji, udzielić pożyczki szkoleniowej lub sfinansować koszty studiów podyplomowych. Pracownicy oraz osoby wykonujące inna prace zarobkowa lub działalność gospodarcza w wieku 45 lat i powyżej, zainteresowani pomocą w rozwoju zawodowym, po zarejestrowaniu się, PUP może skierować do odbycia szkolenia, sfinansować koszty egzaminów i licencji, udzielić pożyczki szkoleniowej lub sfinansować koszty studiów podyplomowych. Z ww. form osoby poszukujące pracy korzystają na zasadach jak zarejestrowane osoby bezrobotne z ta różnica, iż w okresie odbywania szkolenia i studiów podyplomowych stypendium nie przysługuje.

Osobie podlegającej ubezpieczeniu społecznemu rolników, z która stosunek pracy lub stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy i która nie jest uprawniona do zasiłku przysługuje pokrycie składek na ubezpieczenia społeczne rolników w okresie pierwszych czterech kwartałów po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego. **Jeżeli:**
1. w okresie 18 miesięcy poprzedzających dzień zgłoszenia wniosku o przyznanie świadczenia pozostawała w stosunku pracy lub stosunku służbowym i osiągała wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wynoszące co najmniej minimalne wynagrodzenie za prace przez okres 365 dni, i stosunek ten został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
2. podatek z gospodarstwa rolnego lub działu specjalnego nie przekracza kwoty podatku rolnego z 5 ha przeliczeniowych albo, w przeliczeniu na 1 członka gospodarstwa domowego niemającego stałych pozarolniczych źródeł dochodu, nie przekracza kwoty podatku rolnego z 1 ha przeliczeniowego.

Ponadto rolnikowi zwolnionemu z pracy spełniającemu ww. warunki starosta może:
- sfinansować koszty szkolenia w celu podjęcia zatrudnienia lub pozarolniczej działalności gospodarczej (w okresie szkolenia rolnikowi przysługuje stypendium oraz odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z odbywaniem szkolenia, na zasadach przewidzianych dla bezrobotnych,
- przyznać jednorazowo środki, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2 na podjecie pozarolniczej działalności lub na zakup ziemi, nie wyłączając działalności wytwórczej lub usługowej związanej z rolnictwem.

VII. FORMY WSPARCIA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w PUP jako poszukująca pracy nie pozostająca w zatrudnieniu może korzystać na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów określonych w ustawie o promocji:
1. szkoleń,
2. szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych,
3. stażu,
4. prac interwencyjnych,
5. przygotowania zawodowego dorosłych,
6. badań lekarskich lub psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy,
7. zwrotu kosztów przejazdu i zakwaterowania, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2, 3 i 4 ustawy o promocji,
8. studiów podyplomowych.
9. bonu na zasiedlenie,
10. bonu szkoleniowego,
11. bonu stażowego.

Wydatki na usługi i instrumenty rynku pracy za osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu finansowane są ze środków PFRON.

Wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy za osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotni finansowane są ze środków Funduszu Pracy.

USTAWA: - ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity: Dz. U. z 2017r., poz. 1065 z późn. zm.)

Imię i nazwisko osoby zarejestrowanej w PUP

Data i podpis osoby zarejestrowanej w PUP

Podpis i pieczątka imienna pracownika PUP

POWIATOWY URZĄD PRACY
w _____

INFORMACJA O FORMACH POMOCY
DLA OSÓB ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY OKREŚLONE W USTAWIE O PROMOCJI ZATRUDNIENIA I INSTYTUCJACH RYNKU PRACY

Powiatowy urząd pracy udzielając bezrobotnemu pomocy niezwłocznie po rejestracji ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby zakres form pomocy określonych w ustawie oraz przygotowuje indywidualny plan działania dostosowany do profilu pomocy.

Ustanawia sie 3 profile pomocy i formy pomocy stosowane w profilach:
1. Profil pomocy I – pośrednictwo pracy , a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe oraz formy pomocy określone w art. 40 ust.1. i 3a, art. 45, art. 46 ust.1 pkt 2, art. 60b, art. 61e pkt 2, art. 66k-66n,
2. Profil pomocy II – usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone, oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja,
3. Profil pomocy III – Program Aktywizacja i Integracja, działania aktywizacyjne zlecone, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne, oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

I. USŁUGI RYNKU PRACY

POŚREDNICTWO PRACY (art. 36 ustawy)
Podstawowa usługa realizowana przez Powiatowy Urząd Pracy jest pośrednictwo pracy, polegające **w szczególności na**:
1. udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
2. pozyskiwaniu ofert pracy,
3. upowszechnianiu ofert pracy,
4. udzielaniu pracodawcom informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszona oferta pracy,
5. informowaniu o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy,
6. inicjowaniu i organizowaniu kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami,
7. współdziałaniu powiatowych urzędów pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia i szkolenia na terenie ich działania,
8. informowaniu bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach.

Pośrednictwo pracy jest prowadzone nieodpłatnie, zgodnie z zasadami: dostępności usług, dobrowolności, równości i jawności. W Powiatowym Urzędzie Pracy pośrednictwo pracy jest realizowane przez pośrednika pracy. Pośrednik dysponuje krajowymi i zagranicznymi (EURES) ofertami pracy. Zgodnie z przepisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oferty pracy są udostępniane w formie:
- **otwartej** – zawierającej dane umożliwiające identyfikacje pracodawcy,
- **zamkniętej** – nie zawierającej danych pracodawcy.

Oferty pracy zamieszczane są: na tablicy ogłoszeń, na stronie internetowej PUP oraz Ministerstwa: **www.psz.praca.gov.pl**
Ponadto oferty pracy za granica w ramach EURES oraz informacje o warunkach życia i pracy w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii, Liechtensteinie i Szwajcarii można znaleźć na portalach internetowych WUP oraz: **www.eures.praca.gov.pl, www.eures.europa.eu.**

PORADNICTWO ZAWODOWE (art. 38 ustawy)
Poradnictwo zawodowe polega **na udzielaniu pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowywaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na:**
1. udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
2. udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjecie lub zmianę pracy, w tym badaniu zainteresowań, kompetencji i uzdolnień zawodowych,
3. kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
4. inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych.

Poradnictwo zawodowe realizowana jest przez doradców zawodowych. Doradca zawodowy udziela pomocy w formie indywidualnej i grupowej.
W ramach poradnictwa zawodowego są inicjowane, organizowane i prowadzone szkolenia z zakresu umiejętności poszukiwania pracy. Osoba biorąca udział w szkoleniu z zakresu umiejętności poszukiwania pracy ma prawo do stypendium szkoleniowego.

SZKOLENIA ZAWODOWE (art. 40 ustawy)
W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjecie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:
1. braku kwalifikacji zawodowych,
2. konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
3. utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
4. braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy

- PUP może skierować do odbycia szkolenia, które mogą być realizowane w formie szkoleń grupowych lub indywidualnych.

Szkolenia grupowe inicjowane są przez PUP w oparciu o rozeznanie rynku pracy i organizowane według przyjętego planu szkoleń. Plan szkoleń dostępny jest na stronie internetowej PUP, na tablicy ogłoszeń, specjalisty ds. rozwoju zawodowego oraz innego pracownika urzędu pełniącego funkcje doradcy klienta.
Szkolenia indywidualne – realizowane jest na wniosek osoby uprawnionej wraz z uzasadnieniem celowości odbycia szkolenia. Koszt sfinansowania szkolenia przez PUP nie może przekroczyć w danym roku wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia. Szkolenia realizowane są przez jednostki szkolące, posiadające wpis do rejestru instytucji szkoleniowych, w formie kursu, według zaakceptowanego programu nauczania.
W okresie odbywania szkolenia przysługuje stypendium wypłacane przez PUP w wysokości 120% zasiłku pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia wynosić będzie nie mniej niż 150 godzin miesięcznie. **W przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trakcie szkolenia, przysługuje prawo do ukończenia tego szkolenia** bez konieczności ponoszenia kosztów. Ponadto od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do zakończenia szkolenia przysługuje stypendium w wysokości 20 % zasiłku niezależnie od wymiaru godzin szkolenia, od dnia podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej do dnia zakończenia szkolenia. Koszt przejazdu poniesiony przez bezrobotnego może być sfinansowany w całości lub części w formie zwrotu.

FINANSOWANIE KOSZTÓW EGZAMINU I LICENCJI (art. 40 ust. 3a ustawy)
Na wniosek osoby uprawnionej PUP może sfinansować do wysokości przeciętnego wynagrodzenia, koszty egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu, jeżeli uzasadni ona celowość udzielenia tej formy pomocy.

FINANSOWANIE KOSZTÓW STUDIÓW PODYPLOMOWYCH (art. 42a ustawy)
Na wniosek osoby uprawnionej, PUP może sfinansować, koszty studiów podyplomowych do 100% kosztów, ale nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej w trakcie odbywania studiów, finansowania nie zawiesza sie do planowanego terminu ich ukończenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów przysługuje stypendium, w wysokości 20 % zasiłku.

POŻYCZKA SZKOLENIOWA (art. 42 ustawy)
Pożyczka na sfinansowanie kosztów szkolenia, w celu umożliwienia podjęcia lub utrzymania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, udzielana jest do wysokości 400 % przeciętnego wynagrodzenia, **na wniosek osoby uprawnionej**. Pożyczka jest nie oprocentowana, a okres jej spłaty nie może przekroczyć 18 miesięcy od ustalonego w umowie dnia zakończenia szkolenia. W przypadku nie wywiązania sie z warunków umowy, pożyczka podlega zwrotowi w całości, wraz z odsetkami ustawowymi. Odsetki ustawowe ustala sie także od kwoty pożyczki niespłaconej w terminie.

UP-23a Wydawnictwa Akcydensowe SA, Olsztyn ul. Zyskiena 3, tel. 89 533 52 13, www.wa.olsztyn.pl, e-mail biuro@wa.olsztyn.pl 05.10.2016 MT